

gave som dog også findes i de mere urbaniserede områder og ikke mindst i Hovedstadsområdet. Denne udfordring forstærkes af den lave ledighed.

REGIONAL UDVIKLING I ET INTERNATIONALT PERSPEKTIV

Internationalt er der i de senere år kommet stadig større fokus på regionernes betydning for og bidrag til et lands samlede vækst. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har fået gennemført en undersøgelse, som sætter fokus på danske regioner i en international sammenhæng. Formålet er bl.a. at belyse spørgsmål som:

- Er de regionale forskelle i Danmark store eller små i en international sammenhæng?
- Udvikler henholdsvis storbyregioner og udkantsområder sig anderledes i Danmark end i andre lande?

– Hvilke mønstre karakteriserer udviklingen i Danmark i sammenligning med andre lande? OECD har tidligere sammenlignet danske såvel som andre landes regioner med henblik på at belyse, hvor store variationer i produktionen, som kunne konstateres inden for det enkelte land. Disse sammenligninger har været baseret på de nationale landegrænser og de vedtagne administrative regioner, fx de tidligere danske amter, i det enkelte land. Herved fås en god gennemskuelighed i tallene, men sammenligningerne kommer dog også indirekte til at afhænge af de specifikke administrative forhold i landene. Disse administrative inddelinger varierer en del mellem landene, hvor nogle lande har meget store administrative regioner og andre forholdsvis små.

Med henblik på at få et mere sammenligneligt grundlag for vurderingen af den danske regionale udvikling i en international sammenhæng, er der til redegørelsen udvalgt nogle områder (»benchmarklande«), der udgøres af lande eller dele af lande, som ligner Danmark på en række parametre. Samtidig er disse områder delt op i nogle regioner, som er af nogenlunde samme størrelsesorden. Selv om også en sådan analyse i nogen grad vil afhænge af den konkrete udvælgelse af lande og statistiske afgrænsning af regioner, kan analysen bidrage væsentlig til en sammenlignende vurdering af Danmarks regionale udvikling.

Den valgte regionsinddeling i analysen, som er udført af konsulentvirksomheden Copenha-

gen Economics, sigter bl.a. på så vidt muligt at afspejle geografiske arbejdsmarkeder og regionale nuancer. Danmark er inddelt i 8 regioner, og i alt sammenlignes 95 europæiske regioner inden for 12 forskellige såkaldte »benchmarklande«. De internationale regioner er udvalgt efter bestemte kriterier, således at de ligner de danske regioner mest muligt. Kriterierne vedrører befolkningstæthed, regionsstørrelse, tilgængelighed, industristruktur og BNP (produktion) pr. indbygger.

I analysen sammenlignes de regionale forskelle i indkomstdannelsen, dvs. BNP pr. indbygger i perioden 1990-2005. Der sammenlignes altså geografisk i forhold til, hvor værdierne skabes (arbejdsstedet), og ikke hvortil befolkningen hjemtager indkomsten (bopælen). Det er således vigtigt at have for øje, at indkomster bl.a. via pendling kan bringes fra produktionssted til befolkningens bopælsregion, hvilket også viser sig at modvirke regionale forskelle.

1. Danske regionale forskelle i en international sammenhæng

Danmark placerer sig gennemsnitligt i forhold til de betragtede benchmarklande med hensyn til regionale forskelle i BNP (produktionen). Fokuseres der på udviklingen på tværs af alle benchmarklande, viser analysen, at udviklingen i de regionale forskelle i produktionen i Danmark følger den internationale udvikling tæt, og målt ved produktionen er der således sket en svag stigning i forskellene både i Danmark og gennemsnitligt set i de benchmarklande, som vi her sammenligner os med.

Udviklingen i Danmark adskiller sig dog fra de øvrige benchmarklande ved, at Danmark i de senere år har oplevet, at udviklingen i arbejdsproduktiviteten er gået i retning af lavere regional ulighed. Udviklingen i arbejdsproduktivitet har derfor været medvirkende til at mindske regionale forskelle. Dette skyldes i følge analysen, at Danmark har ændret status fra at være et land med store produktivitsforskelle inden for samme industrier i 1990 til at have middel til lave interne produktivitsforskelle i 2005. Virksomheder inden for samme branche har altså fået et mere ens produktivitsniveau på tværs af danske regioner.

Selvom forskellene i regionernes arbejdsproduktivitet er mindsket, er de regionale forskelle i produktionen altså i følge undersøgelsen øget i Danmark i samme takt som i benchmarklandene. Forskelle i produktiviteten har således ifølge